

УДК 658.011.1

Рижанич Ю. - ст. гр. БМ_{тс}-32

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ФАКТОРИ, ЯКІ ВРАХОВУЮТЬ ПРИ ПЛАНУВАННІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Науковий керівник: к.т.н., доц. Галушак М. П.

Загальновідомо, що розрахунки за послуги, які надають транспортні організації, здійснюються за допомогою транспортних тарифів, які включають:

- платіж за перевезення вантажу;
- збір за додаткові операції, пов'язані з перевезенням вантажу.

Транспортні тарифи - це різновид ціни на продукцію транспорту. Їх розмір повинен бути:

- найбільшим з точки зору транспортного підприємства з тим, щоб відшкодувати витрати, пов'язані з експлуатацією транспортних засобів, і отримати прибуток;
- найменшим з точки зору покупця транспортних послуг з тим, щоб якомога менший розмір транспортних витрат включати у ціну продукції.

Для визначення вартості перевезення вантажів використовують наступні види тарифів:

- на перевезення вантажів на умовах платних тонно-годин;
- за погодинне використання вантажних автомобілів;
- з розрахунку пробігу транспортного засобу;
- за перевезення рухомого складу;
- договірні.

На розмір тарифів впливають наступні фактори:

- відстань перевезень;
- маса вантажу;
- дані, які характеризують використання автомобіля.

Для відображення останнього фактора використовують такі показники:

- вантажопідйомність автомобіля;
- загальний пробіг;
- тривалість використання автомобіля;
- тип автомобіля;
- інші фактори.

Тарифи на перевезення вантажу автомобільним транспортом враховують не всю сукупність факторів, а лише деякі з них, найбільш важливі для використання в умовах певного перевезення. Найчастіше для розрахунку вартості перевезення приймають до уваги відстань перевезення, масу вантажу, клас автомобіля, що характеризує степінь використання його вантажопідйомності. При розрахунках з врахуванням погодинного використання вантажних автомобілів до уваги беруть вантажопідйомність автомобілів, час їх використання й загальний пробіг.

Враховуючи специфіку роботи автомобільного транспорту у процесі перевезення вантажів у міжнародних масштабах, витрати доцільно визначати, з розрахунку на кілометр пробігу. Використовують нормативний метод з подальшим перерахунком за кожний окремо взятий рейс, а також із зазначенням відхилень від діючих нормативних калькуляцій.